

KÖRMENDI ÉLETRAJZI BIBLIOGRÁFIÁK V.

DR. BATTYÁNY - STRATTMANN
LÁSZLÓ

FALUDI FERENC VÁROSI KÖNYVTÁR
KÖRMEND
2002

Összeállította:
KOVÁCS BÉLÁNÉ

Az anyaggyűjtés lezárva: 2001. december 31.

Címlapterv:
Jámbori Tamás

Kiadja:
a Faludi Ferenc Városi Könyvtár Körmen
a város Önkormányzata támogatásával.

Felelős kiadó:
Mecseriné Doktor Rozália igazgató

Nyomdai munkák:
UNIMARKETING KFT.

Megjelent: 500 példányban

ISBN 963 2047176

ELŐSZÓ

Dr. Gyürki László:

Dr. Batthyány-Strattmann László (1870-1931)

„Körmen legendás hercege...”- énekeljük Székely László versét a herceg születésének, vagy halálának évfordulóján tartott ünnepeken. Amikor pedig a kastély előtt megyünk el Unger Ilona versének sorai jutnak eszünkbe: „Legendát suttognak a bástyák...” Nemcsak Körmen, hanem az egész ország csak így ismeri Batthyány-Strattmann Lászlót: „A körmeni szemorvos” – „A szegények orvosa”. Idézzük fel röviden csodálatos életútját és áldásos tevékenységét.

Gyermekkora – Dunakilitin született 1870. október 28-án. Apja Batthyány József, anyja a Csákányból származó Batthyány Ludovika. A család nyolc gyermeke közül László a hatodik. 1870. november 4-én keresztelték meg és a László, Antal, János, Lajos nevet kapta. Még csak hat éves volt, amikor a Duna vize elöntötte a községet. Mentőcsónakon hozták ki a megrémült gyermekeket és vitték Rajkáig. Ettől kezdve Köpcsény (mai Kittsee) lett életének legkedvesebb színtere, itt születtek gyermekei, itt élt 1920-ig, amikor Körmenre költözött.

Elég korán családi tragédia árnyékolta be gyermekkorát: alig 8 éves, amikor édesapja elhagyta családját és feleségül vette édesanyja társalkodónőjét Kornis Antóniát. László beteg édesanyját annyira megviselte a szomorú eset, hogy 39 éves korában 1882. július 14-én meghalt. László ekkor 12 éves. Már 9 éves korában beadták a jezsuiták Kalksburgi (bécsi) kollégiumába. László későbbi végleges pályaválasztását bizonyosan befolyásolta, hogy látnia kellett édesanyja szenvedését és nem tudott rajta segíteni. Egy kalocsai diáktársa emlékezett rá, hogy sokszor mondta: „Orvos leszek és a szegényeket ingyen fogom kezelni”. Anyja halála után a nagyapa Csákányba vitte a gyerekeket, ahol a szerető nagyapa mellett nagyon jól érezték magukat. Az apa azonban elvitte őket a mostohához. Az apa rajongva szerette hazáját és magyarságát, ezért fiát is ebben a szellemben kívánta nevelni. Ezért elhozta Bécsből, és a kalocsai jezsuitákhoz íratta be, ahol kiváló tanárai és nevelői voltak. Nyolcadikos korát váratlan esemény zavarta meg: durván megsértette egyik tanárát és eltanácsolták az intézetből. Így azután Ungváron érettségizett 1890-ben.

Tanulmányai – Gyermekkora óta tudta, hogy orvosi pályához van hivatása, de József bátyja halála után édesapja őt akarta a birtok élére állítani. A bécsi gazdasági főiskolára iratkozott be, majd elment katonának. Utána kémiát, filozófiát tanult, sokat zenélt, zongorázott. Nem találta meg a helyét. Útkeresése akkor találta meg a helyes

irányt, amikor 1896-ban beiratkozott az orvosi egyetemre. Édesapja 1897. augusztusában gyomorrákban meghalt. Édesanyja szenvedésénél csak tehetetlen szemlélő volt, apja szenvedéseit már sokféleképpen tudta enyhíteni. A haldokló apa ezt mondta fiának: „Légy orvos, mert sok emberen tudsz segíteni!” Bécsben 1900. június 9-én avatták doktorrá. Ekkor már két éve házas volt.

Házassága, családi élete – László Blanka nővérénél ismerkedett meg Coreth Mária Terézia grófnővel és ezzel megalapozta további élete boldogságát. Az osztrák, orosz, francia családból származó Coreth Mária Terézia vallásos családból származott, a Sacré Coeur-ben nevelkedett, szentségi házasságot akart. 1898. november 10-én a bécsi Votivkirchében esküdtek örök hűséget egymásnak. Házasságukból 14 gyermek született (3 kis korban halt meg: Ödön, Ludovika (Lili), László, Anna, Iván, Blanka, József, Mária Terézia, Ferenc és Franciska (ikrek) és Károly. Nagyon sokat lehetne írni példás családi életéről, hogyan nevelte gyermekeit nemcsak becsületre, munkás életre, hanem a szegények szeretetére is.

A gyógyító orvos – Bármennyire is vonzó családi élete, a világ számára gyógyító orvosként lett ismeretes. Doktorrá avatása után még klinikai sebész orvosi gyakorlatot végzett. 1901-ben már kórházat épített Köpcsényben. Kórháza bármelyik pesti kórházzal felvehetette volna a versenyt. A kórházba Bécsből hozatott maga mellé egy fiatal sebész orvost, Dr. Otto Fuchst, ápolóknak sikerült nővéreket megnyernie, Köpcsényben vincés nővérek, Körmenden pedig kereszties nővérek dolgoztak kórházában. Nagy kedvvel és hivatástudattal vetette bele magát az orvosi munkába. Annyira megnőtt a kórház forgalma, hogy a MÁV egy hajnali vonatot állított be, amelyet „kórházvonatnak” neveztek el.

Kezdetben többen azt gondolták, hogy Dr. Batthyány László csak szórakozásból foglalkozik gyógyítással. A híres szemész professzor Grósz Emil ezt írta róla: „Valóban hivatásszerűen foglalkozott az orvosi tudománnyal és nem úri passzióból. Igen ügyes kezű és lelkiismeretes operatőr volt, orvos, aki soha nem kímélte sem fáradságot, sem időt, sem a saját egészségét, hanem szenvedő embertársainak mindig, minden pillanatban segítségére sietett.” A Gyógyszerészeti Közlöny 1912.III.31. száma is beszámol gyógyító munkájáról. Asszisztense Dr. Ajtay Mária mondta róla: „Nem szemorvosdit játszó magyar főúr volt, hanem valódi szemész, vérbeli műtősebész... Egyéniségéhez tartozott a rejtett élet szeretete. Mint szemorvos is a legcsendesebb elvonultságban dolgozott, de az utána itt maradt műtéti naplók és ambulánskönyvek hangosan beszélnek, a számok bizonyítanak és az általa meggyógyított szembajosok ezrei tanúskodnak rendkívüli hatalmas munkásságáról.”

Életének egyik legtermékenyebb szakasza az első világháború ideje. Kórházat 120 ágyra bővítette, hogy a beteg katonáknak is legyen helye benne. Mivel a körorvos is bevonult katonának ő látta el a körorvosi szolgálatot is Köpcsényben és környékén. A megye akkori vezetője állítja munkájáról: „Én nem hiszem, hogy ebben az országban volt vagy lesz kör, ahol az orvosi szolgálatot jobban, lelkiismeretesebben és pontosabban ellátták volna.”

Körmendi évei – Trianon után Köpcsény Ausztriához került, ekkor Körmendre költözött. Még 1915. április 19-én megkapta a körmendi hitbizományi majorátust, a hercegi címet és a Strattmann nevet. Körmenden első dolga volt, hogy a kastély együttes jobb szárnyában szemészeti klinikát rendezett be. (Ma a cipőgyár van benne.)

A kórháznak itt is nagy a forgalma, akárcsak a köpcsényi volt. Nem ritkaság, hogy 70 vagy 100 beteg várta. 1920-ban Körmenden 5605 betege volt, utána többnyire 5000 körül. Kb. 1700 hályogot operált, összes szemműtétét pedig 3000-re teszik. Első évei és háborús működése idejét beszámítva 20 ezer műtétről beszélnek. Mindezt ingyen végezte. Birtokai jövedelmének 2/3 részét nyelte el a kórház. Nem volt olyan jótékony gyűjtés, vagy nemes intézmény, amelyhez Batthyány László ne járult volna hozzá. Egyik legnagyobb adományozója volt a szanatóriumi mozgalomnak, amely célul tűzte ki, hogy minél több TBC szanatóriumot létesítsen. Ő volt ösztönzője és anyagi támogatója a hasonló Vas megyei szervezet megalakításának, valamint a körmendi TBC Gondozó megszervezésének. Szeifert Géza gondnok beszámolójában található, hogy a – a most 100 éves – kórház helyzetén sokat segítettek Batthyány-Strattmann László pénzügyi adományai, valamint az a 10 holdas terület, amit térítés nélkül átengedett a kórháznak.

Már Köpcsényben is összeírta a segítségre szoruló szegényeket egy 14 lapból álló kis jegyzetfüzetben. Ugyanezt megtette Körmenden is. A felmérés 51 körmendi szegény család helyzetét vizsgálja meg. Szociológiai szempontból is páratlan dokumentum. A füzethez tartozik a „Szegényházi szegények névsora” is. Batthyány László ezeket is számon tartotta.

Boldoggá avatási eljárás – Nem csoda, ha az emberek már életében szentnek tartották. Schioppa nuncius a közvéleményt fejezte ki a pápának küldött jelentésében 1923. november 10-én: „A magyarok azt tartják, hogy szent ember, de én biztosíthatom Szentségedet, hogy valóban az is.” Súlyos, 14 hónapig tartó szenvedés után 1931. január 22-én fejeződött be élete. Körmenden a kastély kápolnájában ravatalozták fel és három napon át az emberek végláthatatlan sorokban vonultak el koporsója előtt. Körmendről január 27-én vitték Németújvárra a családi kriptába. Mivel egyre többen keresték fel sírját, 1988. május 28-án felhozták koporsóját a templomba. Boldoggá avatási eljárása 1944. augusztus 30-án indult meg. Sajnos, a háborús események, valamint az utána következő kommunista diktatúra évtizedei alatt az ügy teljesen leállt. A szombathelyi anyag Bécsben elkallódott. Kardos Klára 1977-ben kiadta Batthyány László 1926-ban írt naplójának teljes szövegét Eisenstadtban. Ezzel az ügy újabb

lendületet vet és 1992. július 11-én a pápa jelenlétében és tekintélyével a Szentté avatási Kongregáció hivatalos dekrétumot bocsátott ki, amely kinyilvánítja, hogy Isten Szolgálja Dr. Batthyány-Strattmann László hősies fokon gyakorolta életében az Isten és emberszeretet erényeit. Ezzel a boldoggá avatási per pozitív befejezést nyert. Ezután még várni kellett arra, hogy a boldoggá avatás kihirdetése előtt egy csodát fogadjon el a Kongregáció. 2001. év februárjában ez is megtörtént és most már várható, hogy az ünnepélyes boldoggá avatás megtörténjen.

A herceg tisztelete Körmenten - Körment városának polgárai mindig büszkék voltak arra, hogy a szentéletű orvos itt élte le élete utolsó évtizedét. Halála után május 2-án a képviselőtestület elhatározta, hogy a főtéren lévő Immaculata szobor glóriáját a herceg emlékére villanyfényvel látják el. 1934-ben a körmenti kórház tisztelgett emléke előtt, amikor felvette Dr. Batthyány-Strattmann László nevét. Ezt a kommunista időben megszüntették. A plébánia templomban 1938-ban Szent László képe mellé megfestették a herceg arcképét. A kórházkápolnában Haranghy Jenő két bibliai képe látható: Jézus feltámasztja Jairus leányát és meggyógyítja a jerikói vakot. Jézus arcát a hercegről mintázta a művész. 1983-ban Závory Zoltán festőművész készített képet a gyógyító hercegről, amely a templom bejáratánál látható. A templom oratóriumában, valamint a téli kápolnában múzeumot rendeztünk be a herceg életéről és munkásságáról. 1988-ban a templom külső falára bronz emléktáblát készített Kiss Sándor szobrászművész. 1989-ben három színes ablaküveg készült a téli kápolnába. Ezek a családapát, a műtétet végző orvost, a szentmisén ministráló herceget ábrázolják. 1990-ben Körment kórháza újra felvette Dr. Batthyány-Strattmann László nevét és dombormű készült a kórház falára. (Születésének évfordulóján itt történik a megemlékezés és koszorúzás): Ugyancsak 1990. októberében a Bartók lakótelepi óvoda felvette a herceg hitvesének Coreth Máriának a nevét. II. János Pál pápa 1991. évi magyarországi látogatása előtt szobor készült a kastély udvarára. Lesenyei Márta Munkácsy díjas szobrászművész úgy ábrázolta a herceget, amint szeretettel hajol egy vak fiú felé. A szobor leleplezése 1990. október 27-én volt. Ugyancsak a herceggel kapcsolatos emlék Kiss Sándor alkotása, a „Jó Pásztor” szobra. Felirata: „II. János Pál pápa szombathelyi látogatásának emlékére 1991. augusztus 19.” 1997. október 26-án helyeztük el a Szent László tiszteletére és Dr. Batthyány-Strattmann László emlékére épült templom alapkövét. A templomot 1999. október 24-én szentelte fel Dr. Konkoly István megyéspüspök. Azóta itt emlékezünk meg a herceg születésének, valamint halálának évfordulójáról.

Dr. Batthyány-Strattmann László tiszteletére dokumentálja a Faludi Ferenc Városi Könyvtár jelen kiadványa. Ebben a könyvtár dolgozói összegyűjtötték a herceggel kapcsolatos írások jegyzékét a kezdetektől napjainkig. E kiadványból láthatjuk, hogy a rendkívüli főúr személyére és tevékenységére elég korán felfigyelt a sajtó is. Nagyon hamar megjelentek méltató írások (elvéve kritizáló, vádaskodó, akadémikus cikkek is).

Elismerés és köszönet illeti meg az alapos kutató munkát a nagy anyag összegyűjtését és ennek megjelentetését. A könyvtár dolgozói ezzel is hozzá akarnak járulni ahhoz, hogy a hercegorvos életét és működését minél többen megismerjék. Örömmel vesszük kezünkbe és haszonnal olvassuk.

BEVEZETŐ

A XVI. századtól 1945-ig Körment város földesura a Batthyány-család volt. A XX. század első felének meghatározó egyénisége Dr. Batthyány-Strattmann László herceg. A nagyhatalmú herceg kiemelkedett kortársai közül, amikor az orvosi hivatást választotta és művelte is leghumánusabb módon. Körmenten ma is legenda övezi emberbaráti magatartása, segítőkészsége miatt. Kultusza az 1990-es évek óta egyre emelkedik. Napjainkban egyre több könyv, tanulmány, folyóirat jelenik meg életéről munkásságáról. Mivel olvasóink körében is nagy az érdeklődés Dr. Batthyány-Strattmann László munkásságáról, ezért készítettem el a herceg életéről szóló bibliográfiát.

Ebben a gyűjteményben azokat a könyveket, folyóiratokat, sajtókivágatokat dolgoztam fel amelyek a körmenti Faludi Ferenc Városi Könyvtárban hozzáférhetők.

Az első részben Dr. Batthyány-Strattmann Lászlóról szóló könyveket találhatja meg az olvasó, a második részben a Dr. Batthyány-Strattmann Lászlóról szóló tanulmányokat gyűjtöttem össze, a harmadik, legterjedelmesebb részben a Dr. Batthyány-Strattmann Lászlóról szóló folyóiratcikkek találhatók a megjelenés időrendjében. Ezek a cikkek a könyvtári állomány különböző részeiben találhatók, ezért mindig megadom a lelőhelyet: mf = mikrofilmállomány, skv = sajtókivágat, dossziéban összegyűjtve. Ahol nem jelölök lelőhelyet, az a cikk az eredeti folyóiratban található meg. A bibliográfiai leírás után, ha a cikk címe semmitmondó, rövid annotációt is közlök. Az utolsó fejezetben néhány, a hercegorvoshoz írt verset ajánlok olvasóink figyelmébe.

A könnyebb eligazodást szolgálja a név- és tárgymutató.

Köszönetet mondok azért a segítségért, amit munkám során dr. Tibola Imre nagyrépost és dr. Gyürki László kanonok, pápai prelátnak uraktól kaptam.

Könyvek

Dr. Batthyány-Strattmann

Lászlóról

1. Batthyány breviárium / vál., szerk., a bev. tanulmányt és a jegyzeteket írta Sumonyi Zoltán. - Bp.: Batthyány Társ., 1991. 146 p.
2. Dr. Batthyány-Strattmann László élete képekben, dokumentumokban, történelmi mozaikkal / összeáll. Puskely Mária. - Bp.: Szt. István Társ., 1991. - 239 p.
3. Dr. Batthyány-Strattmann László emlékmúzeum / összeáll: Gyürki László - Körmend: Rk. Plébánia, 1990. - 21 p.
4. Dr. Batthyány-Strattmann László: A hit nagy tanúja összeáll.: Gyürki László. - Körmend: Római Katolikus Plébánia Körmend, 1989. - 48 p.
5. Dr. Batthyány-Strattmann László
Részletek Dr. Batthyány-Strattmann László 1926-ban írt naplójából. - Körmend: Szegények Orvosa Körmendért Alapítvány. 1997. - 35 p.
6. Ein Leben im Dieneste Gottes und der Menschen / Ladislaus Batthyány Strattmann. - Eisenstadt: St. Martinsverlag, 1986. - 36 p.
7. Hűséggel és szeretettel: Előadások, írások, naplórészletek, visszaemlékezések, versek Dr. Batthyány-Strattmann Lászlóról / összeáll. Fancsali Andrásné: fotó Tóth László, Mervay Kálmán: felelős kiadó Dr. Gyürki László. - Körmend: Szegények orvosa Körmendért Alapítvány, 1999. - 119 p.
8. Keresztény Egészségügyiek Dr. Batthyány László Társasága öt éve/szerk. Széll Kálmán, Tibola Imre.- 1990-1995.- Szombathely: Keresztény Egészségügyiek Dr. Batthyány-Strattmann László Társasága, 1996. - 39 p.
9. Klemm Nándor
Csak eszköz vagyok.: Dr. Batthyány-Strattmann László Élete / Klemm Nándor. - Szombathely: Egyházmegyei Hatóság, 1987. - 164 p.
10. Legendát suttognak egymásnak a bástyák: Misztériumjáték dr. Batthyány László életéről / összeáll: Tibola Imre, Unger Ilona.- Szombathely: Egyházmegyei Hatóság, 1987. - 55 p.
11. Puskely Mária
Nyisd fel a szemed és láss!: Dr. Batthyány-Strattmann László / Puskely Mária.- Bécs: OMC Kiadó, 1986. - 39 p.
12. A szegények orvosa: Batthyány-Strattmann László. (Németből ford. és bev. Kardos Klára.) Eisenstadt, 1978. Prugg Vereag. 240 p.
13. Tibola Imre
Novene um die Fürbitte von Dr. Ladislaus Batthyány-Strattmann / Tibola Imre.- Szombathely, Eisenstadt: Egyházmegyei Hatóság, 1989. - 60 p.

14. Tibola Imre
Szent kilenced Dr. Batthyány-Strattmann László közbenjárásáért / Tibola Imre- Szombathely: Egyházmegyei hatóság, 1988. - 60 p.
15. Tibola Imre
Úton hazafelé: Dr. Batthyány-Strattmann László életének utolsó 14 hónapja a bécsi Löwe Szanatóriumban, ahogy erről Blanka leányának naplófeljegyzései tudósítanak / Tibola Imre, kiad... Székesegyházi Főplébánia.- Szombathely: Székesegyházi Főplébánia, 1991. - 71 p.
16. Vermes Péter
Szegények hercege: Dr. Batthyány-Strattmann László / Vermes Péter.- Zalaegerszeg: Laude, 1989. - 111 p.
17. Zimányi Vera
A Batthyány-család hercegi ágainak levéltára./ Zimányi Vera. - Bp.: 1990. - 10 p.

Tanulmányok
Dr. Batthyány-Strattmann
Lászlóról

18. DÖBÖR András: Batthyány-Strattmann László, a szegények orvosa. =Magyarország és Európa 1919-1939 / szerk. Döbör András, Kiss Gábor Ferenc. Szeged, 2001. 123-147. p.
19. GYÜRKI László: Dr. Batthyány-Strattmann László: = Életképek Körmend századaiból / Gyürki László: kiad. A Szegények Orvosa Körmendért Alapítvány.- Körmend: 2000. 41-68. p.
20. GYÜRKI László: Dr. Batthyány-Strattmann László tisztelete és boldoggá avatási ügye. = A Katolikus Magyarok Vasárnapjának évkönyve - 1990. Youngston, OHIO 141-146. p.
21. GYÜRKI László: Egy „rendhagyó” Batthyány. = Batthyányakra emlékezünk / szerk. Tóth Dezső., Veszprém: Szülőföld Baráti Kör, 1992. 52-59. p.
22. Dr. GYÜRKI László: A hit nagy tanúja Dr. Batthyány-Strattmann László. = Katolikus kincses kalendárium 1991. Újvidék. 225-240. p.
23. KAPRONCZAY Károly: Dr. Batthyány-Strattmann László (1870-1931) = Körmend egészségügyének története / Kapronczay Károly; Remetei Filep Ferenc.- Körmend: Körmend Vár. Tcs., 1983. 115-122. p.
24. S. Józsefné: A boldog herceg = Segített a könyv, a mese: vallomások életről, irodalomról, olvasásról/ szerk. Bartos Éva: Bp. 1999. 95-96. p.
25. TIBOLA Imre: Betegszolgálat, ahogyan Batthyány László végezte... = a III. Máltai országos Elsősegélynyújtó Konferencia elhangzott előadásai: Ják, 1997. október 3-5. Szerk. Lendvai Rezső.- Szombathely: Máltai Szeretetszolgálat. Szombathelyi Területi Szerv., 1999. 84-86. p.

CIKKEK

Dr. Batthyány-Strattmann

Lászlóról

26. Mágnás orvos: = Aradi Közlöny 1900. június 2.
– Kishír Batthyány-Strattmann László orvossá avatásáról.
skv.
27. A köpcsényi ifjú földesúr új nemes tette. = Mosonvármegye, 1900. július 8. 11. évf. 28. sz. 1. p.
skv.
28. Örömmünnep Köpcsényben. = Mosonvármegye, 1900. július 15. 11. évf. 29. sz. 1. p.
– gróf Batthyány Ödön születése.
skv.
29. A legifjabb Batthyány gróf. = Szombathelyi Újság, 1900. 28.sz. 7.p.
– gróf Batthyány Ödön keresztelői ünnepségéről.
skv.
30. Kórház Köpcsényben.=Mosonvármegye. 1901. 12.évf. 37.sz. 2.p.
skv.
31. Dr. Batthyány-Strattmann László gróf kórháza = Szombathelyi Újság. 1903. február 8.
skv.
32. A gróf szanatóriuma... = Magyaróvári Hírlap 1903. szeptember 20. 3.p.
skv.
33. Dr. Batthyány-Strattmann László gróf... = Dunántúli Hírlap Győr, 1903. október 13. 3.p.
– Életrajz.
skv.
34. Gróf Batthyány László dr. családjának gyásza. = Magyaróvári Hírlap, 1904. január 31. 4. p.
– Batthyány Mária Anna halála.
skv.
35. Batthyány László gróf kórháza. = Magyaróvári Hírlap, 1907. június 29. 2. p.
skv.

36. Dr. Batthyány László gróf a gyermekvédő egylet javára. = Magyaróvári Hírlap, 1907. augusztus 18. 3. p.
skv.
37. Dr. Batthyány László gróf tb. főorvos = Mosonvármegye, 1909. december 24. 20. évf. 6. p.
– Dr. Batthyány-Strattmann Lászlót a szombathelyi „Fehér Kereszt Egyesület” gyermekkórház tiszteletbeli főorvosává választották.
skv.
38. Köpcsényiek gróf Batthyány Lászlónak. = Dunántúli Hírlap Győr, 1912. március 5. 3. p.
– dr. Batthyány László grófot a király a Szent István - rend kiskeresztjével tüntette ki.
– Köpcsény főutcáját a grófról nevezték el.
skv.
39. Gróf Batthyány László dr. a körmendi hitbizomány új ura... = Rábavidék. 1915. január 17. 33. évf. 3.sz. 3.p.
– Kishír a gróf körmendi látogatásáról.
mf.
40. A szeretet műve. = Dunántúli Hírlap, 1913. január 23. 2.p.
– A köpcsényi kórház 10 éve.
skv.
41. Új magyar herceg. = Szegedi Napló 1915. február 19.
– Dr. Batthyány-Strattmann László hercegi címet kap és jogosult a Batthyány Strattmann név használatára. -
Kishír.
skv.
42. Batthyány László herceg. = Szombathelyi Újság 1915. február 19. 2,3.p.
– Ferenc József Batthyány-Strattmann Lászlónak hercegi címet adományoz a jogosult a Batthyány-Strattmann név viselésére.
skv.
43. Az új Batthyány herceg. = Rábavidék. 1915. február 21. 33. évf. 8.sz. 1.p.
– dr. gróf Németújvári Batthyány Lászlót a körmendi hitbizomány új urát a király hercegi rangra emeli. Új név: Dr. Batthyány-Strattmann László herceg. – A Batthyány család története.
– Dr. Batthyány-Strattmann László életrajza.
mf.
44. Batthyány-Strattmann László herceg járásorvos = Rábavidék 1915. június 13. 33. évf. 24. sz. 3.p.
– Köpcsényi birtokán sebesült kórházat tart fenn, vállalta a járásorvos teendőket is.
mf.
46. Herceg dr. Batthyány-Strattmann Lászlóné kitüntetése. = Szombathelyi Újság 1916. szeptember 2.
– Vöröskereszt hadiékítményes tiszti díszjelvényt kap Batthyány-Strattmann Lászlóné.
skv.
47. Főúri adományok. = Szombathelyi Újság 1916. szeptember 15.
– Kishír: a herceg 1000 koronát ad az erdélyi menekülteknek.
skv.
48. Batthyány-Strattmann László herceg... = Szombathelyi Újság 1916. október 12.
– Kishír: 300 korona a szegény gyerekek felruházására.
skv.
49. Hercegünk jótékonyága. = Rábavidék 1916. december 10. 34. évf. 50.sz. 2.p.
– dr. Batthyány-Strattmann László herceg karácsonyi adományai a körmendi egyesületeknek

mf.

50. Hercegünk kitüntetése = Rábavidék 1916. december 31. 34.évf. 53.sz.2.p.
– Kishír: dr. Batthyány-Strattmann Lászlót a király az aranygyapjas renddel tüntette ki.

mf.

51. A hercegi család elutazása. = Rábavidék 1917. január 21. 35. évf. 3. sz. 1. p.

mf.

52. Hercegünk megtisztelése. = Rábavidék 1917. május 6. 35. évf. 17. sz. 3. p.
– dr. Batthyány-Strattmann László herceget a Magyar Tudományos Akadémia matematikai és természettudományi osztálya tiszteletbeli tagjává választja.

mf.

53. Hercegünk itthon. = Rábavidék 1917. június 3. 35. évf. 22. sz. 3. p.

mf.

54. Batthyány herceg hadikölcsönjegyzése: 3 millió 600 000 korona. = Mosonvármegye 1917. június 17. 18. évf. 2. p.

skv.

55. Hercegünk szemkórháza. = Rábavidék 1917. július 8. 35. évf. 26. sz. 1.,2. p.
– Grósz Emil egyetemi tanár méltatása a köpcsényi kórházból, dr. Batthyány-Strattmann László orvosi munkájáról.

mf.

56. Hercegünk az internáltak segítőbizottságának elnöke. = Rábavidék 1917. július 8. 35. évf. 26. sz. 2. p.

mf.

57. Hercegünk Szombathelyen. = Rábavidék 1917. július 15. 35. évf. 27. sz. 3. p.

mf.

58. A fölosztó herceg = Vasvármegye 1917. augusztus 10.

– A herceg olcsón bérbeadja birtokait.

skv.

59. A hercegi család itthon. = Rábavidék 1917. október 14. 35. évf. 40. sz. 2. p.

mf.

60. Hercegünk karácsonyi ajándéka. = Rábavidék 1917. december 23. 35. évf.48. sz. 2. p.

– A herceg adománya a körmendi egyesületek számára.

mf.

61. Hercegünk a főispánnál. = Rábavidék 1918. június 9. 36 évf. 23. sz.

– Kishír

mf.

62. Hercegünk egy sajtóvállalat élén. = Rábavidék 1918. június 16. 36 évf. 24. sz. 3. p.

– Batthyány-Strattmann László lett a Központi Sajtóvállalat Részvénytársaság elnöke.

mf.

63. Családi öröm hercegüknél. = Rábavidék 1918. szeptember 29. 36. évf. 39. sz. 2. p.

mf.

64. A hercegi család itthon. = Rábavidék 1919. október 12. 37. évf. 41. sz. 3. p.

– Kishír

mf.

65. A hercegi pár távozása. = Rábavidék 1919. október 19. 37. évf. 42. sz. 3. p.
mf.
66. Hercegünk gyásza. = Rábavidék 1920. április 18. 38 évf. 16. sz. 2. p.
– Batthyány Ágota grófnő halála
mf.
67. Károly király Körmenten. = Rábavidék 1921. április 3. 39 évf. 14. sz. 2. p.
– Károly király látogatóban Batthyány-Strattmann László hercegnél
mf.
68. Károly király átutazása Körmenten. = Rábavidék 1921. április 10. 39 évf. 15. sz. 2. p.
– A hercegi család búcsúztatja az átutazó királyt az állomáson.
mf.
69. Nagy beteg van a várba. = Rábavidék 1921. június 5. 39 évf. 23. sz. 3. p.
– Batthyány Ödön gróf betegsége
mf.
70. Gyászrovat. Mélységes gyász érte... = Zalai Közlöny, 1921. június 7. 2.p.
– Batthyány Ödön gróf halála.
skv.
71. A Herceg Batthyány-család gyásza. = Rábavidék 1921. június 12. 39.évf. 24.sz. 1.p.
– Batthyány Ödön gróf haláláról és a temetésről szóló tudósítás.
mf.
72. IV. Károly részvétét fejezte ki a Batthyány családnak. = Zalai Közlöny, 1921. június 16. 3. p.
– Batthyány Ödön gróf halála
skv.
73. A király részvétávirata a herceg Batthyány családhoz. = Rábavidék 1921. június 19. 39. évf. 25.sz. 2.p.
mf.
74. Alapítvány a cserkészeknek. = Rábavidék 1921. július 31. 39.évf. 31.sz. 2.p.
– Dr. Batthyány-Strattmann László herceg 10000 koronás alapítványt tett a polgári fiú iskola cserkészcsapatának.
mf.
75. Hercegünk karácsonyi ajándékai. = Rábavidék 1921. december 18. 39.évf. 51.sz. 2.p.
– Szegény tanulók segítése.
mf.
76. A hercegi család itthon. = Rábavidék 1922. október 8. 40.évf. 41.sz. 2.p.
mf.
77. Adomány a Körmenti Testező Körnek. = Rábavidék, 1923. július 8. 41.évf. 27.sz. 4.p.
mf.
78. Batthyány-serleg. = Rábavidék 1924. április 20. 42. évf. 16.sz. 4.p.
mf.
79. A „Batthyány - serleg” örökös vándordíj szabályzata. = Rábavidék 1924. július 13. 42.évf. 28.sz. 2,3.p.
mf.
80. Esküvő a hercegi várban. = Rábavidék 1924. augusztus 31. 42.évf. 35.sz.
– Batthyány Ludovika grófnő és ifj. Batthyány Zsigmond esküvői értesítése.
mf.

81. Nászünnepség a hercegi várkastélyban. = Rábavidék 1924. szeptember 7. 42.évf. 36.sz. 2.p.
– Batthyány Ludovika grófnő és Ifj. Batthyány Zsigmond esküvője Körmenten.
mf.
82. Hercegi vadászat. = Rábavidék 1924. november 9. 42. évf. 45.sz. 2.p.
mf.
83. Hercegünk itthon. = Rábavidék 1928. április 22. 46.évf. 16.sz. 2.p.
– A herceg hazaérkezett és rendel.
mf.
84. Külföldi vendégek a hercegi várban. = Rábavidék 1928. június 3. 46.évf. 22.sz. 1.p.
– dr. Edmund Lindholm svéd orvos látogatása, aki a háború alatt a herceg segédorvosaként dolgozott a köpcsényi kórházban.
mf.
85. Batthyány hercegek Legueidóban. = Rábavidék 1928. december 23. 46. évf. 52. sz. 4. p.
– A Batthyány család látogatása a királynál. Itt is gyógyítja a betegeket.
mf.
86. Köszönet = Rábavidék 1929. június 30. 47.évf. 26.sz. 2.p.
– dr. Batthyány-Strattmann László herceg 50 pengőt adományozott az 55. sz. Batthyány cserkészcsapatnak.
mf.
87. Nemeslelkűség = Rábavidék 1929. november 17. 47.évf. 46.sz. 3.p.
– A herceg pénzt kölcsönzött egyik építkező tisztviselőjének.
mf.
88. Hercegünk betegsége. = Rábavidék 1929. december 1. 47.évf. 48.sz. 2.p.
– Kishír a herceg műtétjéről.
mf.
89. Herceg Batthyány-Strattmann László állapota... = Vasvármegye 1930. május 11.
– Kishír a herceg betegségéről.
skv.
90. Batthyány-Strattmann László herceg, szemorvos meghalt. = Az Est 1931. január 24.
– Nekrológ, fotóval.
skv.
91. Herceg dr. Batthyány-Strattmann László. = Vasvármegye 1931. január 24. 64.évf. 19.sz. 1.p.
– Nekrológ.
skv.
92. Herceg dr. Batthyány-Strattmann László = Vasvármegye, 1931. január 24. 64. évf. 19. sz. 1. p.
– Nekrológ dr. Batthyány-Strattmann László halálára, fotóval.
skv.
93. A köpcsényi szemorvos. = Debreczeni Újság 1931. január 25. 35.évf. 20.sz.
skv.
94. Herceg Batthyány-Strattmann László, a világhírű magyar szemorvos meghalt. Debreczeni Újság. 1931. január 24.
skv.
95. Herceg Batthyány-Strattmann László dr. 1870-1931. = Rábavidék 1931. január 25. 49.évf. 4.sz. 1,2. p.

mf.

96. Herceg dr. Batthyány-Strattmann László temetése. = Vasvármegye, 1931. január 25. 64.évf. 2.p.
skv.

97. Pesthy Pál: Küldetésben Batthyány hercegnél. = Zalavármegye. 1931. január 25. 2.p.
– Megemlékezés dr. Batthyány-Strattmann László hercegről.

skv.

98. Herceg Batthyány-Strattmann László dr. haza szállítása és temetése. = Rábavidék 1931. február 1. 49.évf.
5.sz. 1,2.p.
– A herceg temetésének részletes leírása: a körmendi és németújvári szertartások.

99. Bartunek János: Apróságok. Hercegünk életéről. = Rábavidék 1931. február 1. 49. évf. 5. sz. 1,2,3.p.
– Történetek a herceg életéből, gyógyító munkájából. Pl: Ha kell éjfélkor is. Nekem is van tíz. A tekintetes
Kegyelmes. Recept a Leventéknek.

mf.

100. Bartunek János: Hercegünk életéből. = Rábavidék 1931. február 8. 49. évf. 6. sz. 1,2.p.
– Kis történetek a herceg életéből: pl.: A főúri minisztránsok. A megvakult favágó. Éjjel szököm haza.

mf.

101. Dr. Batthyány-Strattmann László herceg = Veszprémi Hírlap, 1931. november 15. 39.évf. 46.sz. 1.p.
– Életrajz, orvosi tevékenysége.

skv.

102. Dr. Batthyány-Strattmann László herceg. = Veszprémi Hírlap 1931.